

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Merle Tolk
Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus

Teie 26.02.2025

Meie 05.03.2025 nr 2.3-8/25/657-2

merle.tolk@ewers.ee

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles soovite selgitusi isikuandmete töötlemise kohta, et tagada koolis kehtivate andmekaitse põhimõtete nõuetekohane järgimine. Palute selgitada, millisel alusel kool mitmel juhul isikuandmeid töödelda (sh milline on õiguslik alus õpilaste terviseandmete töötlemiseks, millisel alusel toimub andmete edastamine teistele asutustele jne).

Teadmata, kuidas on selles koolis isikuandmete töötlemine paika pandud, siis selgitan esmalt, et inspeksioon järelevalveasutusena ei osuta õigusabi ehk siis ei saa anda menetluse väliselt hinnanguid, sh veel enam kõiki asjaolusid teadmata. Õigusabiga on tegemist siis, kui antakse mingite konkreetsete eluliste asjaolude osas õiguslik hinnang. Inspeksioon saab anda õiguslaseid selgitusi enda pädevuse piires. Õiguslaste selgituste andmisega on tegemist siis, kui selgitatakse mingi konkreetse seaduse, konkreetse paragrahvi, konkreetse lõike, konkreetse punkti sisu ja tähendust.

Teisalt pean vajalikuks selgitada lühidalt mõningaid isikuandmete töötlemise põhimõtteid. Nimelt on oluline teada, et vastutav töötleja (sh kool) peab isikuandmete töötlemisel järgima isikuandmete kaitse üldmääruses (IKÜM) sätestatud põhimõtteid (sh läbipaistvus ja eesmärgipärasus), vastutama nende põhimõtete täitmise eest ja olema võimeline nende täitmist tõendama¹. Eelviidatud põhimõtete juurde kuulub ka kohustus töödelda isikuandmeid viisil, mis tagab isikuandmete asjakohase turvalisuse, sealhulgas kaitseb loata või ebaseadusliku töötlemise eest ning juhusliku kaotamise, hävitamise või kahjustumise eest, kasutades asjakohaseid tehnilisi või korralduslikke meetmeid („usaldusväärsus ja konfidentsiaalsus“²).

Seda, millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil andmetöötlust igal konkreetsel juhul läbi viiakse, peab alati selgitama ja tõendama iga andmetöötleja ise.³ Inspeksioon ei saa asuda järelevalve asutusena andmetöötleja eest tema ülesandeid täitma, sh analüüsima igas olukorras andmetöötlejate õiguseid andmeid töödelda. Saab öelda, et kui andmetöötleja ei oska selgitada, millisel alusel ta andmeid töötleb, siis ei tohi neid andmeid töödelda (sh koguda, edastada vms).

Isikuandmete töötlemise aluste ammendav loetelu on välja toodud IKÜM artiklis 6 ning eriliigiliste isikuandmete (mida terviseandmed on) töötlemise alused artiklis 9. Kui õiguslik alus puudub, siis andmeid töödelda ei tohi. Üldmäärus sätestab⁴, et isikuandmete töötlemine peab olema seaduslik ja andmesubjektile läbipaistev (sh peab andmetöötlejal olema [andmetöötlustest](#)

¹ IKÜM artikkel 5 lõige 1 ja 2.

² IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt f.

³ IKÜM artikkel 5 lõige 2.

⁴ IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt a.

[ülevaade](#), koostatud korrektsed [andmekaitsetingimused](#) jne); samuti tohib isikuandmeid koguda üksnes kindlaksmääratud õiguspärastel eesmärkidel⁵ ning koguda eesmärgi seisukohalt võimalikult vähe andmeid⁶.

Mis puudutab terviseandmete töötlemist, siis selgitan, et terviseandmed on füüsilise isiku füüsilise ja vaimse tervisega seotud isikuandmed, sealhulgas temale tervishoiuteenuste osutamist käsitlevad andmed, mis annavad teavet tema tervisliku seisundi kohta. Terviseandmed kuuluvad eriliigiliste isikuandmete alla, mille töötlemine on keelatud v.a juhul, kui kehtib üks IKÜM artiklis 9 lg 2 asjaoludest. Koolil tuleb endal selgeks teha, milliseid andmeid on tal õigus oma tegevuse tarbeks töödelda (sh koguda, säilitada).

Olukorras kus kooli poole pöördub kohaliku omavalitsuse spetsialist, töötukassa vms isik, siis ei tohi andmeid väljastada ilma, et selleks oleks õiguslikku alust. Kui kool ei tea, millisel alusel temalt andmeid küsitakse, siis tuleb tal pöörduda andmete küsija poole (sh olgu selleks kas mõni KOV spetsialist või muu asutuse esindaja) ja paluda selgitada millisel õiguslikul alusel andmeid soovitakse saada. Kui andmete küsija ja kool ei tea milline on õiguslik alus, siis ei tohi andmeid edastada. Kool vastutab ebaseadusliku andmetöötlemise eest, sh kui edastab õigustamatult isikuandmeid, sh terviseandmeid kolmandatele isikutele.

Kokkuvõtvalt selgitan, et seda, kas koolil on õigus viidatud andmeid töödelda, saab ja peab selgitama kool ise. Kui alus andmetöötlemiseks puudub, siis ei tohi andmeid töödelda. Kui Teil on vaja konkreetset õiguslikku seisukohta lähtuvalt konkreetsetest asjaoludest, siis soovitame pöörduda esmalt näiteks Haridus-ja Teadusministeeriumi poole, kes on Äriregistri andmetel kooli kõrgemalseisev asutus ning kes peab tagama oma haridusasutustes lisaks kohasele haridusteenuse osutamisele ka kohase muude seaduste täitmise, sh isikuandmete kaitse üldmääruse. Andmekaitse spetsialisti kontaktandmed leiab [äriregistrist](#).

Asjakohaseid selgitusi isikuandmete töötlemisest leiate Andmekaitse Inspektsiooni [veebilehelt](#), sh [korduma kippuvate küsimuste](#) rubriigist. Samuti on Teil võimalus selgitusi küsida AKI nõuandetelefonilt +372 5620 2341. Nõuandetelefonile saab helistada esmaspäevast neljapäevani vahemikus 13.00-16.00.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist
peadirektori volitusel

⁵ IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt b.

⁶ IKÜM artikkel 5 lõige 1 punkt c.